

ІНТЕРАКТИВНІ ПІДХОДИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Велика Аліна Михайлівна,

доцент без вченого звання

Нагіленко Іван Іванович,

студент

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

Анотація: У статті на матеріалах наявних досліджень розглянуто інтерактивні підходи у процесі вивчення англійської мови. Наведено приклади використання їх під час проведення уроків.

Ключові слова: Інтерактивні підходи, англійська мова, урок, інтеракція, методи автентичного оцінювання.

Постановка проблеми. У період стрімкої цифрової трансформації освітнього простору проблема впровадження інтерактивних підходів у процес вивчення англійської мови стає актуальною як ніколи. Наразі в методиці викладання складно чітко розмежувати ефективність традиційних комунікативних методів та новітніх технологічних інструментів взаємодії. Існує велика кількість стратегій навчання, які позиціонуються як інтерактивні, проте їхній реальний вплив на формування мовленнєвої компетенції часто є предметом наукових дискусій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із зазначеної теми показав, що інтерес до цього питання активно зростає, про що свідчить значна кількість різноматематичних досліджень, здійснених Бау А. С., Кейблом Т. та багатьма іншими.

Актуальність роботи полягає у великій кількості науково-методичних робіт та недостатньому обсязі тематичних порівняльно-об'єднуючих досліджень.

Формулювання мети і завдання статті. Метою нашого дослідження є аналіз інтерактивних підходів до вивчення англійської мови. Задля досягнення мети передбачено виконання таких завдань: проаналізувати погляди стосовно інтерактивних підходів до вивчення англійської мови та з'ясувати механізми їх практичного впровадження.

Об'єктом дослідження є інтерактивні підходи до вивчення англійської мови, а предметом – функціональні особливості таких підходів.

Виклад основного матеріалу.

Сучасна парадигма викладання іноземних мов, зокрема англійської, зазнала радикальних трансформацій, змістивши акцент із пасивного засвоєння граматичних структур на активну міжсуб'єктну взаємодію. Проблема пошуку ефективних методів навчання набуває особливої актуальності за умов глобалізації, де володіння мовою розглядається не лише як набір лінгвістичних знань, а як інструмент соціальної інтеграції та професійної реалізації.

Інтерактивний підхід у цьому контексті постає як складна багатогранна система, що ґрунтується на принципах діалогу, співробітництва та активного залучення кожного учасника освітнього процесу до комунікативного середовища. Теоретичне підґрунтя інтеракції в лінгвістиці тісно пов'язане з ідеями соціального конструктивізму, зокрема з працями про зону найближчого розвитку, де навчання відбувається через соціальну взаємодію та спільне вирішення завдань.

На відміну від традиційних методів, де викладач виступає основним джерелом інформації та контролюючим суб'єктом, інтерактивні підходи передбачають зміну ролі вчителя на фасилітатора, модератора або партнера по комунікації. Це дозволяє подолати психологічні бар'єри, зокрема «страх помилки», який часто стає перешкодою для продуктивного оволодіння англійською мовою.

Дослідження в галузі нейролінгвістики підтверджують, що мозок набагато ефективніше засвоює лексичний та граматичний матеріал, коли він

інтегрований у значущий для студента контекст взаємодії. Інтеракція стимулює когнітивні процеси, оскільки вимагає від студента не просто відтворення завченого, а адаптації своєї мовленнєвої поведінки до реакцій партнера, що розвиває стратегічну та соціолінгвістичну компетенції.

Важливим аспектом інтерактивного навчання є використання групової динаміки. Колективні форми роботи, такі як симуляції, дискусії та рольові ігри, створюють умови, максимально наближені до реальних комунікативних ситуацій. У процесі обговорення проблемних питань студенти змушені використовувати весь арсенал мовних засобів для аргументації власної думки, переконання опонента або пошуку компромісу. Такий підхід сприяє формуванню так званого «спільного смислового поля», де мова стає живим засобом досягнення конкретної позамовної мети. Важливо зазначити, що інтеракція не обмежується лише вербальним обміном; вона охоплює використання жестів, міміки та соціокультурних кодів, що робить процес вивчення англійської мови комплексним та природним.

Окреме місце в системі інтерактивних підходів посідає використання сучасних цифрових технологій. Гейміфікація, віртуальні середовища для спілкування та мобільні додатки нового покоління пропонують унікальні можливості для асинхронної та синхронної взаємодії. Проте, як свідчать актуальні дані досліджень у галузі цифрової педагогіки, сама наявність гаджетів не гарантує інтерактивності. Ключовим залишається методологічне наповнення: завдання мають бути побудовані таким чином, щоб студенти відчували потребу в комунікації між собою для завершення спільного проєкту або розв'язання квесту. Технології в цьому випадку виступають лише медіатором, що розширює межі класної кімнати та дозволяє інтегрувати в навчання автентичний контент у реальному часі.

Ефективність інтерактивного підходу також залежить від врахування афективних факторів. Згідно з гіпотезою афективного фільтра, високий рівень тривожності блокує засвоєння мови. Інтерактивні вправи завдяки своєму ігровому та партнерському характеру знижують цей фільтр, створюючи

безпечне середовище для експериментів із мовою. Студенти отримують можливість тестувати різні мовні гіпотези, отримуючи миттєвий зворотній зв'язок не лише від викладача, а й від одногрупників, що сприяє глибшій рефлексії над власним навчальним прогресом. Крім того, такий підхід стимулює внутрішню мотивацію, оскільки вивчення мови перестає бути рутинним процесом запам'ятовування і стає особистісно значущим досвідом спілкування.

Аналізуючи практичне впровадження інтерактивних методів, не можна ігнорувати виклики, пов'язані з оцінюванням результатів. Традиційні тести часто виявляються недостатніми для вимірювання успішності в інтерактивному середовищі, оскільки вони фокусуються на формальній точності, а не на комунікативній спроможності. Саме тому в сучасній методиці викладання англійської мови все більшої популярності набувають методи автентичного оцінювання, такі як мовне портфоліо, взаємооцінювання та саморефлексія. Це дозволяє бачити динаміку розвитку комунікативних навичок у комплексі, враховуючи здатність студента до ініціювання діалогу, підтримки розмови та адекватного реагування на зміну комунікативних намірів співрозмовника.

Підсумовуючи, можна констатувати, що інтерактивні підходи є не просто набором методичних прийомів, а цілісною філософією навчання, яка відповідає запитам сучасного суспільства. Вони забезпечують перехід від академічного вивчення англійської мови як об'єкта до володіння нею як динамічним засобом міжкультурної взаємодії. Успішність реалізації таких підходів вимагає від педагогічної спільноти постійного вдосконалення професійних навичок, відкритості до інновацій та глибокого розуміння психолінгвістичних механізмів формування мовленнєвої компетенції.

Подальші дослідження в цьому напрямку мають бути зосереджені на розробці диференційованих моделей інтеракції для різних вікових груп та рівнів володіння мовою, а також на вивченні впливу штучного інтелекту як нового активного агента в інтерактивному навчальному процесі. Тільки за умови комплексного підходу та системного впровадження інтерактивних

стратегій можна досягти високої якості мовної підготовки фахівців майбутнього, здатних до продуктивної комунікації в глобальному англомовному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бау А. С., Кейбл Т. Історія англійської мови. 5-те вид. Лондон: Routledge, 2002. 464 с.
2. Герлах М. Англійська мова в Європі. Оксфорд: Oxford University Press, 2002. 348 с.
3. Лайтбоун П. М., Спада Н. Як вивчаються мови. 4-те вид. Оксфорд: Oxford University Press, 2013. 256 с.
4. Ларсен-Фріман Д. Техніки та принципи викладання мов. Оксфорд: Oxford University Press, 2000. 218 с.
5. Річардс Дж. К. Комунікативне викладання мови сьогодні. Кембридж: Cambridge University Press, 2006. 52 с.